

OTTI ry:n Jäsenkirje 7/2006 6.10.2006

Kirjeen sisältö:

1. SYKSYN UPJ KIERROS
2. ARVIOINTIPROSESSI
3. TEHTÄVÄKUVAUS
4. ARVIOINTIRYHMÄN PERUSTELUT
5. UPJ-PALKKATASO JA "MARKKINALISÄ"

1. SYKSYN UPJ KIERROS

Projektitutkijat, eli valtaosa meidän jäsenistämme, arvioidaan uudelleen nyt syksyllä. Arviointikeskustelut käydään esimiehen kanssa 27.10 mennessä.

Projektitutkijat tulevat UPJ:n piiriin vuoden 2007 alusta alkaen, ja UPJ:n mukaista palkkaa tai takuupalkkaa maksetaan todennäköisesti helmikuusta 2007 lähtien (kts. työnantajan UPJ-sivut).

Työnantaja on julkaissut syksyn kierroksesta varsin hyvät ohjeet omalla sivullaan (otsikon Ajankohtaista alla), ja niihin kannattaa tutustua huolella

<http://hel.tkk.fi/fi/upj/index.html>

Työnantajan tiedotteen mukaan UPJ-sovellus on jo avattu ja viime keväänä arvioidut näkevät sieltä työnantajan vahvistaman tehtävän vaativuustason. Elokuussa arvioidut saavat ilmeisesti vastaavan tiedon sisäpostilla. Työnantajan vahvistamien henkiosia ei ole vielä julkaistu, eikä hallinnosta osattu sanoa tarkempaa tietoa julkaisemisen aikataulusta.

2. ARVIOINTIPROSESSI

Arvioinnin lähtökohtana on tehtäväkuvaus, jonka jokainen kirjoittaa itse ja lähettää esimiehelleen (kts. yksityiskohtaiset ohjeet työnantajan ohjeistuksesta). Varsinainen arviointi tehdään esimiehen kanssa, minkä jälkeen osastonjohto ja arviointiryhmä, jossa on sekä työntekijä- että työnantajaedustajia, määrittävät kantansa tehtävän vaativuustasoon. Lopullisista tasoista (tehtävä- ja henkiosa) päättää työnantaja.

Tehtävän vaativuustasot ja niiden kriteerit määräytyvät liittojen hyväksymän UPJ-sopimuksen taulukosta. Opetus- ja tutkimushenkilökunnan vaatikartasto ja muut prosessiin liittyvät lomakkeet löytyvät sivuilta:

<http://hel.tkk.fi/fi/upj/Materiaali.html>

Viime keväänä arviointiryhmä ja työnantaja tarkensivat opetushenkilökunnan vaatikartastoa TKK:lle sopivammaksi. Arviointiryhmässä olevien edustajiemme näkemyksen mukaan tämä paransi projektitutkijoiden sijoittumista taulukkoon.

Arviointiryhmän tehtävänä on varmistaa, että sopimusta on sovellettu samalla tavalla kaikissa vastuualueissa ja ottaa kantaa erimielisyyksiin. Arviointiryhmä on kanava, jonka kautta työntekijänäkökulma tulee kuulluksi tässä prosessissa. Ilman arviointiryhmää työnantaja tekisi ko tarkastelut itse.

Eräässä tilaisuudessa esitettiin kysymys, voiko arviointiryhmä käsitellä tehtäviä, kun se ei tunne henkilöitä ja heidän työtehtäviään. Kun käytetyt kriteerit on määriteltä UPJ-sopimuksessa, tehtäväkuvausten asettaminen vaatitasoille on mahdollista. Kuitenkin UPJ-sopimuksessa on puutteensa, jolloin osa työn vaativuuteen vaikuttavista asioista voi jäädä huomioimatta (esim. iso ristiriita tutkinnon ja vastuiden välillä). Toistaiseksi alla kuvatusta "markkinalisästä" voi olla apua näihin tilanteisiin. Pitkällä tähtäimellä tilanteeseen voi vaikuttaa TEK:n asiamiesten kautta, kun järjestelmää kehitetään. Tällä hetkellä tilanne on kuitenkin se, että liitot ovat hyväksyneet UPJ:n ja siksi sopimus sitoo luottamusmiehiä ja arviointiryhmää.

3. TEHTÄVÄKUVAUS

Suuri osa projektitutkijoista kirjoitti tehtäväkuvauksensa alunperin muun henkilökunnan järjestelmään. Nämä kuvaukset eivät yleensä sisältäneet kaikkea opetus- ja tutkimushenkilökunnan järjestelmän kartaston oleellisia asioita, eikä niiden perusteella tehty arviointi opetuspuolella välttämättä mennyt oikein. Siksi tehtäväkuvaus kannattaa tehdä nyt uudestaan.

Ohjeet tehtäväkuvauksen laatimiseen ja tehtävänvaativuustaulukot löytyvät myös alla olevalta sivulta (otsikon TKK:n ohjeita alta). Ne kannattaa lukea ennen tehtäväkuvauksen kirjoittamista.

<http://hel.tkk.fi/fi/upj/Materiaali.html>

Kuten työnantaja suosittelee, tehtäväkuvaus kannattaa pitää tiiviinä ja suosia ranskalaisiaviivoja esseen sijasta. Tehtäväkuvauksessa olisi hyvä keskittyä niihin asioihin, jotka oikeasti ovat työn kannalta oleellisia. Kannattaa siis miettiä, onko esim. jokaisen hallitun tietokoneohjelmiston tai vieraan kielen mainitseminen tarpeellista (joissain tapauksissa tietysti näin on).

Jos kokee kuuluvansa tietylle vaatitasolle, kannattaa keskittyä siihen, että tehtäväkuvauksessa todella on riittävä määrä ko. tason elementtejä riittävän selvästi ilmaistuna.

Jos työhön kuuluu jatko-opintoja, niiden vaihe on hyvä kirjata tehtäväkuvaukseen. Etenkin, jos opinnot ovat lisensiaattitasolla, mutta tarkoituksena ei ole tehdä lisensiaattitutkintoa, on varmintä pyytää esimiestä vahvistamaan opintojen vaihe omissa perusteluissaan.

Opetushenkilökunnan järjestelmässä tutkinto on UPJ-sopimuksen mukaan tehtävän vaativuudenarvioinnin puolella, ja siksi se myös vaikuttaa vaativuuden arviointiin. Tutkintoa ei kuitenkaan ole TKK:lla pidetty ehdottomana minimiehtona, eikä arviointia ole tehty pelkän tutkinnon perusteella. Tosin professoritasot 8-11 ovat tietynlainen katto tutkijoille, sillä niillä vaaditaan professorin pätevyys. Jos omalla kohdalla tuntuu siltä, että työtehtävien vaativuus ja tutkinto eivät ole samassa suhteessa kuin UPJ-taulukossa, kannattaa valita sopiva kompromissitaso ja perustella selvästi tehtävien vaativuus ja pyytää myös esimiestä kirjaamaan oma perustelunsa.

4. ARVIOINTIRYHMÄN PERUSTELUT

Kuten työnantajan tiedotteistakin käy ilmi, arviointiryhmälle annettiin vihdoin elokuun ns. rästikierroksella mahdollisuus perustella kantansa, jos se poikkesi osaston kannasta. UPJ-sopimushan velvoittaa tähän. Edustajiemme kannan mukaan saman käytännön on jatkuttava myös tällä kierroksella.

5. UPJ-PALKKATASO JA "MARKKINALISÄ"

UPJ ei pysty huomioimaan eri alojen välisiä palkkaeroja, joita TKK:llakin on. Jos oman alan palkkataso on selvästi korkeampi kuin UPJ-palkkataso, ei kannattane yrittää vääristää arviointeja. Vääristäminen on huono ratkaisu myös sen takia, että

sillä korjataan mahdollisesti huonosti toimivaa järjestelmää, ja se vääristää tilastoja positiiviseen suuntaan. Tilastot ovat yksi niistä keinoista, jolla jatkokehityksessä voidaan osoittaa järjestelmän heikkouksia.

Työnantaja on suunnittelemassa ohjeistusta, joka mahdollistaisi sen, että UPJ-palkan päälle saa maksaa ns. markkinalisää. Tämä on ratkaisu, jota myös TEK on ajanut, ja toivomme tietysti sen toteutuvan mahdollisimman pian.

UPJ:n käyttöönotto vaihe vaatii kaikilta kärsivällisyyttä. Erilaisista puutteista huolimatta prosessia on saatu korjattua ensimmäisen kierroksen jälkeen ja tutkijoidenkin asema on parantunut.

terveisin OTTI:n hallitus

www.tek.fi/otti